

HOOFSTUK 5

REAKSIE VAN DIE INDUSTRIAL AND COMMERCIAL WORKERS' UNION

5.1 DIE INDUSTRIAL AND COMMERCIAL WORKERS' UNION AS SWART WERKERS- EN POLITIEKE ORGANISASIE IN DIE TWINTIGERJARE.

In die tydperk 1924 - 1929 het die ICU, wat as die eerste werklike 'swart' vakbond beskou kan word, die swart politieke toneel in Suid-Afrika oorheers.

Die ICU is in 1918 in Kaapstad gestig onder leiding van Clements Kadalie, 'n voormalige Njassalander. Die eerste lede was oorwegend Kleurling-dokwerkers maar die organisasie het vinnig na die swart bevolking uitgebrei. 'n Tak van die Industrial Workers of Africa (IWA) was teen die middel van 1919 onder Kaapse dokwerkers georganiseer en het met die ICU meegeding. Tydens die dokwerkerstaking van 1919, waaraan beide die ICU en IWA deelgeneem het, is die aansien van die ICU vergroot en die IWA in die organisasie geabsorbeer.¹

Vanaf 1923 het die ICU tot 'n landwye organisasie met 'n massa-aanhang gegroei. Takke is landwyd gestig en in 1925 is die hoofkwartier na Johannesburg verskuif. Omstreeks 1926 het die organisasie 'n hoogtepunt belewe. Kort hierna is die ICU verswak deur interne verdeeldheid, finansiële wanbestuur en gebrekkige organisasie. In 1926 is die Kommuniste uit die organisasie geskors. In 1927 het Kadalie met sy Natalse provinsiale leier, A.W.G. Champion, gebots. Dit het gelei tot die afstigting van die Natalse vleuel - die ICU yase Natal. In 1927 het W.G.

1. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, pp.23-38.

Ballinger as raadgewer uit Brittanje gekom. Wrywing tussen hom en Kadalie het egter gelei tot laasgenoemde se bedanking in 1928. Daarna het die organisasie feitlik oornag gedisintegreer.

Hoe groot was die aanhang van die ICU onder die swart bevolking?

Dit is feitlik onmoontlik om die presiese ledetal van die ICU te bepaal. Beide Kadalie² en W.G. Ballinger³ het melding gemaak van 'n inkomste van 12 000 pond per jaar in goeie jare soos 1927, wat op aansienlike ondersteuning vir die organisasie dui.

Voorts kan aanvaar word dat die ICU deur talle swartes ondersteun is wat nie noodwendig ledegeld betaal het nie. Dit moet gesien word teen die agtergrond van die armoede onder swart plaasarbeiders, wat 'n groot persentasie van die ICU se aanhang uitgemaak het. Plaasarbeiders, die grootste enkele werkersgroep,⁴ het byvoorbeeld selde kontantlone ontvang en huurarbeid⁵ het tot in die dertigerjare steeds algemeen voorgekom.⁶

Ongelukkig kan die oplaag van die ICU-koerant, die Workers Herald, nie as betroubare barometer vir die organisasie se aanhang beskou word nie. Benewens die feit

2. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, Proposals for curtailing expenditure at Head office, 1927.

3. Carter/Karis mfm. reel 13B, Ballinger aan Holtby, 14.8.1928.

4. U.G.37 - 24, Sensus-verslag, 1921, p.244.

5. Werkers ontvang weiding of verblyf i.p.v. kontantlone vir arbeid gelewer.

6. M.L. Morris, "The importance of labour tenancy for agriculture in the twentieth century" in M. Murray, South African capitalism and black political opposition, p.248.

dat dit feitlik onmoontlik is om die presiese leserstal van die koerant te bepaal, is daar, volgens Ballinger groot bedrae geld aan die subsidiëring van die koerant vermors.⁷

In 1927 het die ICU by die SATUC aansoek gedoen om affiliasie op grond van 'n ledetal van 100 000. Bill Andrews, president van die SATUC, het gemeen dat hierdie getal oordrewe was.⁸ Kadalie het egter hierdie getal tydens 'n konferensie van die Britse Arbeidersparty in Blackpool, Engeland, herhaal⁹. Omstreeks 1928 het hy selfs op 'n ledetal van 200 000 aanspraak gemaak!¹⁰

Desondanks die gebrek aan klinkklare bewyse, kan aanvaar word dat die organisasie deur 'n wye spektrum van die swart bevolking - stedelinge, plattelanders en selfs stamhoofde¹¹ - ondersteun is. Vanweë die aanhang onder plaasarbeiders,¹² is die ICU trouens een van die weinige organisasies wat inligting kan bied oor die persepsie van die landelike swarte van die Pakt se arbeidsbeleid.

7. UCT, Ballinger-versameling, Leër 4, C2.3.7, Ballinger, Adviser's report, 1927.

8. W.A. Andrews, Class struggles in South Africa, p.51.

9. UCT, Ballinger-versameling, A5.X.2.14.1, Kadalie, Memorandum submitted to delegates to the Labour Party Conference, 1927.

10. UCT, Ballinger-versameling, A5.VII.4, Kadalie, Development of African labour movement, 1928 (datum wat argief gee).

11. Unisa, Champion-versameling, box 36, Champion, ICU, (Paper for seminar on labour in South Africa, organised for Institute for Social Research, University Natal) 16 Oktober 1973.

12. Vir die groei en uitbreiding van die ICU op die Transvaalse platteland sien H. Bradford, "A taste of freedom", in B. Bozzoli, Town and countryside in the Transvaal: Capitalist penetration and popular response, pp.130-135; Sien ook Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, pp.118-121.

Voorts het die organisasie tereg daarop aanspraak gemaak dat dit die swart bevolking oor etniese grense heen verenig het.

Die ICU is nie deur die hele spektrum van die swart elite ondersteun nie. J.L.Dube, wat vanaf 1912 - 1917 President van die SANNC was, het dit beskou as 'n organisasie waarvan die "...methods and teachings are all wrong" en gewaarsku teen "...their misleading and dangerous propaganda, their absurd promises, their international socialist inclinations and communism". Dube was veral geskok oor die ICU se miskenning van stamtradisies.¹³

Wat was die verhouding tussen die Pakt en die ICU?

Die ICU het die Pakt tydens die 1924-verkiesing gesteun. Die pro-Pakt houding het onder andere uit 'n anti-Smuts gevoel ontstaan. Volgens swart opinie was die SAP verantwoordelik vir diskriminerende wetgewing soos die Uniegrondwet met sy ingeboude kleurslagboom, die Naturelle=sake Wet van 1920, die Naturelle (Stadsgebiede) Wet van 1923 en die Nywerheidsversoeningswet van 1924. Voorts is die swart gemeenskap verontrus deur die regering se hantering van die Bondelswarts- en Bulhoek-voorvalle, waar tydens enkele honderde swartes die lewe gelaat het.¹⁴

In 1921 het Kadalie in 'n brief aan Hertzog laasgenoemde om 'n finansiële bydrae vir die Bulhoek-slagoffers gevra. Hertzog het nie slegs 'n bydrae gelever nie, maar ook sy simpatie met die swartes se saak betuig.¹⁵

13. Killie Campbell, Marwick-versameling, leër 74, Dube aan Marwick, 24.2.1928.

14. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, pp.73-74.

15. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, pp.74-75.

Daar kan egter nie sondermeer aangeneem word dat Kadalie se optrede 'n sprekende voorbeeld is van die ICU se ondersteuning aan Hertzog en sy NP nie. Dit blyk dat Kadalie eerder op eie houtjie opgetree het. Tot 1923 het die ICU neutraal gebly, hoewel daar reeds tekens was dat hulle na die Arbeidersparty begin oorleun het.¹⁶

Teen 1924 het die ICU die Pakt gesteun. Daar is gevoel dat die Smuts-regering slegs in verkiesingstyd in die swartes belanggestel het. Voorts het Hertzog se voorgenoemde verdeling van die land vir hulle meer aanvaarbaar geklink as Smuts se eensydige segregasie.¹⁷ Kadalie was van mening dat "a change of government was necessary and would be in the best interest of South Africa."¹⁸

Die bewindsoorname van die Pakt het saamgeval met die geweldige groei van die ICU. Na die vierde jaarlikse kongres van die ICU in 1924 is daar daadwerklik en suksesvol gepoog om die organisasie na ander provinsies uit te brei.¹⁹ Die ICU het hom egter spoedig as 'n teenstander van die Pakt onderskei. Dit kan enersyds toegeskryf word aan die afsydige houding van die blanke vakbondraad, die SATUC, en laasgenoemde se noue verbintenis met die Arbeidersparty en by implikasie met die Pakt. Andersyds was daar 'n misnoeë jeens die segregasionistiese beleidsrigting wat deur die Pakt ingeslaan is.

16. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, pp.75-79.

17. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, p.79.

18. C. Kadalie, My life and the ICU, pp.58-60. Sien ook Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, pp.73-80, vir 'n uiteensetting van die verhouding tussen die ICU en die Pakt.

19. UCT, Ballinger-versameling, A5.II.1, Kadalie, Manifesto, Industrial and Commercial Workers' Union of Africa, 9.7.1928.

As vakbond het die ICU telkens gepoog om kontak met SATUC te maak. Toe Creswell in 1925 al die blanke vakbonde byeengekry het om 'n Vakbondraad te stig, is die swart vakbonde ooglopend geïgnoreer, 'n situasie wat feitlik onveranderd deur die Pakt-era voortgeduur het. Dit het Kadalie by geleentheid laat opmerk:

The most remarkable thing in the Trade Union movement in South Africa is that the White Unions have made no attempt in the past to absorb the black workers' movement. The ICU for instance, has received neither direct nor indirect support from officials of white unions.²⁰

In 1926 het konfrontasie tussen die ICU en SATUC gevolg. Die ICU het naamlik direk met die Internasionale Federasie van Vakbondunies in Amsterdam kontak gemaak, waarop die blanke Vakbondraad geweier het dat sy verteenwoordiger die ICU-kongres van April 1926 sou open. Voorts het SATUC ook geweier om 'n afgevaardigde van die ICU by sy eie kongres te ontvang.²¹

Die ICU was egter vasberade om sy suksesvolle vereniging van swart werkers ook na die blanke werkers uit te brei. In April 1927 is die volgende resoluasie tydens die jaarlikse kongres aangeneem en aan die SATUC deurgegee:

...we consider that the time has arrived when both the black and white workers of South Africa join in one national Trade Union movement, ... presenting a united front against one common

20. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, The relation between white and black workers in South Africa, 1927, p.5.

21. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, The relation between white and black workers in South Africa, 1927, p.5.

enemy - namely the arbitrary and unlimited power of capitalism.²²

In November 1927 herhaal die ICU, op grond van sy beweerde 100 000 ledetal, sy pogings om met die SATUC te affilieer. In die lig van die erns van die saak besluit die SATUC om 'n byeenkoms van bestuursrade van al die Vakbondunies byeen te roep ten einde aanbevelinge aan die Nasionale Uitvoerende Raad van die SATUC te doen.²³ Tydens die byeenkoms is die aansoek van die ICU van die hand gewys. Die vernaamste oorweging vir die SATUC se besluit was die vrees dat dit die blanke stem binne die SATUC kon verdeel en dat blanke vakbondunies uit die SATUC sou wegbreek en die organisasie verswak.²⁴ Die SATUC was egter bereidwillig dat die Uitvoerende Rade van die twee organisasies wel van tyd tot tyd kon vergader om gemeenskaplike sake te bespreek.²⁵ Die ICU het hierdie kompromis, op grond van die rassevooroordeel wat dit weerspieël het, verwerp.

Die afsydige houding van die SATUC het bygedra tot die ICU se groeiende vyandigheid jeens die Pakt. Die algemene beleidsrigting wat die Pakt ingeslaan het, het egter ook

22. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, The relation between white and black workers, 1927; Ballinger-versameling, UCT, A5.X.2.14.1, Kadalie, Memorandum submitted to the delegates of the Labour Party Congress, Blackpool, 1927.

23. UCT, Ballinger-versameling, A5.III.2, South African Trades Union Congress. Minutes of meeting of National Executive Council with the executives of the affiliated Unions held in No.1 Trades Hall, 15 Januarie 1928.

24. Sien Andrews, Class struggles, Appendix B, pp.60-64 vir volledige memorandum van die SATUC onderteken deur R. Stuart en W.H. Andrews, as gesamentlike sekretarisse.

25. Wits, Ballinger-versameling, E2.39, leër 10, S.A. Trades Union Congress, Minutes of Joint Meeting of National Executive Council and ICU, 30 Augustus 1928.

die ICU verontrus en bygedra tot 'n vervreemding tussen hulle en die Pakt. Die segregasionistiese rassebeleid vandie Pakt het trouens die pogings van die ICU om kontak met die Britse Trade Union Congress te maak, onderlê. In 1926 het die nasionale kongres van die ICU 'n resoluëie aangeneem dat hulle, in die lig van die fundamentele veranderinge in 'Naturelle'-beleid en op grond van Hertzog se Smithfield-toespraak, by die Britse Vakbondkongres aansoek om affiliasie sou doen.²⁶

Kadalie het hierdie standpunt onderskryf toe hy verklaar het dat "...the Government's policy of retrogression compelled the ICU to seek protection outside South Africa."²⁷ Dit was die Britse Vakbondkongres wat die ICU aangeraai het om met die Internasionale Federasie van Vakbondunies in Amsterdam kontak te maak.

Die ICU het 'n aksie geloods teen Hertzog se vier interafhanklike wetsontwerpe.²⁸ Die veldtog sou veral op die beginsel van 'geen belasting sonder verteenwoordiging' gevoer word.²⁹ In 'n omsendbrief word 'n verduideliking van die ICU se houding gegee:

Now we have Acts passed one after the other deliberately intended to make it impossible for

26. Carter/Karis mfm. reel 13B, Omsendbrief van Kadalie aan National Council Members, 21 Oktober 1926.

27. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, The relation between white and black workers in South Africa, 1927, pp.5-6.

28. Vir 'n breedvoerige ontleding van die ICU se reaksie op Hertzog se vier segregasiewetsontwerpe sien Haines, The opposition to Genl. J.B.M. Hertzog's segregation bills. Sien ook Carter/Karis mfm. reel 13B, Demonstration against the Prime Minister's Native Bills, Resolutions, 1928.

29. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, Economic and political programme for 1928, submitted to eighth annual Congress of the ICU at Bloemfontein.

the Native to be anything else but an unskilled worker in the land of his forefathers, the Pass Laws, the Native Urban Areas Act, the Colour Bar Bill and the people wonder why the ICU is growing in numbers every day.³⁰

Dit was egter die paswette, wat volgens die ICU aangewend is juis om hul organisasie aan bande te lê, wat by swartes die meeste wrewel jeens die Pakt laat opvlam het. Toe Kadalie in 1926 deur die provinsiale owerhede 'n reispermit vir Natal geweier is, het hy die verbod geïgnoreer en is daarop in hegtenis geneem. Dit het skerp reaksie vanaf swartes uitgelok.

Geld is deur die ICU-hoofbestuur ingesamel om sy regs-koste te finansier³¹ en 'n massavergadering is in Johannesburg gehou om teen sy arrestasie te protesteer.³² Toe die hofuitspraak in die guns van Kadalie beslis is, is dit as 'n morele oorwinning vir die ICU beskou.³³

Die ICU was veral oor die Naturelle Administrasiewet van 1927 verontrus. "It views with alarm the tendency of the Pact government to curtail the rights of free speech and action by such measures as the Sedition Bill..."³⁴ Daar is trouens gemeen dat die wet direk teen die ICU gemik was, "...designed to interfere with the legitimate propaganda work of the Non European Trade Unionists".³⁵

30. Unisa, Champion-versameling, Box 2, The Truth about the ICU, pp.3-4.

31. ICU yase Natal mfm. reel 3, Omsendbrief, National Secretary's Defence Fund, 22.4.1926.

32. South African Worker, 8 Oktober 1926.

33. M.W. Swanson, Champion of Durban, p.4.

34. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, ICU circular letter No. 2b. re. May Day Celebration, 27 April 1926.

35. Carter/Karis mfm. reel 13B, Brief van Staff of Head Office, ICU, Johannesburg, aan Champion, 2 Junie 1927.

Vandaar dat dit bestempel is as die 'Kadalie Act'³⁶ en omdat dit werkersverset sou onderdruk as "a proclamation of martial law".³⁷ Teen 1928 het die ICU weinig illusies meer gehad en is Hertzog en sy Pakt gesien as "..the enemies of South Africa".³⁸

In hoeverre was die ICU polities aktief in die Pakt - era?

Die ICU het daarop aanspraak gemaak dat dit 'n werkersvakbond en nie 'n politieke organisasie was nie. Die uitsluitlike doel was om die werksomstandighede van swartes te verbeter en op hoër lone aan te dring. In 1923 is 'n resoluëie aangeneem dat:

This organisation resolves unreservedly to dissociate itself from any political body whatever and declares that its objectives are solely to propagate the industrial and social advancement of all the African workers through industrial organisation on constitutional lines.³⁹

Ook Champion het eksplisiet verklaar

We are neither a political union. We are as separate from the Political Organisation as the Trade Union of Great Britain is to the Labour Party.⁴⁰

36. UCT, Ballinger-versameling, A5.II.1, Kadalie, Manifesto of Industrial and Commercial Workers Union of Africa, 9 Julie 1928.

37. UCT, Ballinger-versameling, A5.X.2.14.1, Kadalie, Memorandum submitted to delegates, Labour Party Conference, Blackpool, 1927.

38. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, leër 2, Getuienis van Kadalie in hofsaak, The King versus Clements Kadalie, 29.05.1928.

39. Kadalie, My life and the ICU, p.56.

40. Carter/Karis mfm. reel 15A, Champion aan die prinsipaal, Nuttall Training Institution, 8.12.1926.

Dit was egter onafwendbaar dat die ICU die politieke strydbyl sou opneem omdat daar geen bevredigende konstitusionele kanale vir swartes was nie. "Deprived of all political means of redress for their grievances, the African workers saw in economic organisation their one hope of freedom."⁴¹ Die ICU het daarop geroem dat die organisasie die stemlose swart massas van wettige konstitusionele kanale voorsien het waardeur hulle hul griewe kon lug en die onregte wat teen hulle gepleeg is kon aanspreek.⁴²

Tydens die sitting van die Nasionale Raad van die ICU in Johannesburg in 1927, is Kadalie se nuwe konstitusie, wat hy met behulp van Creech Jones opgestel het en waarvolgens die ICU op suiwer vakbonddoelstellinge georganiseer sou word, aanvaar.⁴³ Tydens die 1928-jaarvergadering van die ICU het Kadalie egter met 'n ekonomiese en 'n politieke program vir swart werkers vorendag gekom. Hy het nou daarteen beswaar aangeteken dat die vyande van die ICU die organisasie as 'n pseudo-politieke liggaam beskou het en gesê:

...we have no intention of copying the stupid and futile 'Non - political attitude of our white contemporaries. As Karl Marx said, every economic question is, in the last analysis, a political question also, ...in neglecting to concern ourselves with current politics, in

41. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, Open letter to Blackpool. South Africa a slave state?; Ballinger-versameling, UCT, A5.X.2.14.1, Kadalie, Memorandum submitted to delegates Labour Party Conference, September 1927.

42. Unisa, Champion-versameling, box 2, The truth about the ICU, p.3.

43. Sien Carter/Karis mfm. reel 13B, ICU minutes of National Council meeting, Johannesburg, 18 - 25 November 1928.

leaving the political machines to the unchallenged control of our class enemies, we are rendering a disservice to....our members..⁴⁴

In 'n toespraak in Marabastad in April 1928, het Kadalie voor 'n skare van 500 mense verduidelik dat die politieke program verset teen Hertzog se voorgestelde segregasiewetgewing sou behels. Voorts meld hy ook dat daar beoog word om saam met die ANC 'n protesdeputasie na die Eerste Minister te stuur om die afskaffing van die paswette te eis.⁴⁵

Dit blyk dus dat die ICU nooit sy apolitieke beloftes gestand gedoen het nie. Dit is opvallend dat Champion se afgestigte ICU yase Natal ook pertinent in hul konstitusie melding van politieke doelstellinge maak.

To strive constitutionally for Political emancipation and the full rights of citizenship, ...and, ultimately, equality in Church, state and social life.⁴⁶

As 'n werkersvakbond het die ICU nooit gepoog om sy lede in afsonderlike vakbonde van dieselfde werkers te organiseer nie. ICU bestuurslede was bewus van hierdie tekortkoming en wou hulleself eerder met die SATUC vergelyk.

Does not the National Trade Union Council of South Africa embrace a hundred differing trades and occupations? The only difference between the

44. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, Economic and political programme for the ICU, 1928.

45. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, leër 2, Getuienis van Kadalie in hofsaak, The King versus Clements Kadalie, 29.5.1928.

46. ICU yase Natal, mfm. reel 3, Constitution Industrial and Commercial Worker's Union yase Natal, Art. 8.

ICU and the Trades Council is that the one consists of black men and the other of white.⁴⁷

Die politieke optrede van die ICU is voorts deur Kommunistiese invloede onderlê.

Die konstitusie van die ICU was sterk Marxisties. Dit het die klassestryd en die behoefte aan die omverwerping van kapitalisme erken. Talle sinsnedes in die konstitusie bevestig die Marxistiese uitgangspunt:

the interests of the workers and those of the employers are opposed to each other", "...while exploitation takes place... no peace can be between the two classes..."; en verder "...the means of production to be owned and controlled by the workers for the benefit of all, instead of for the profit of a few."⁴⁸

Die ICU se jaarvergadering van 1923 is deur die bekende Britse kommunist, Tom Mann, geopen.⁴⁹ Die Workers Herald getuig voorts van bekende Kommuniste soos Bunting, Andrews, Sachs en Glass wat in 1926 dikwels vanaf ICU-platforms gepraat het. Kadalie het by geleentheid gesê dat die Russiese regering die enigste ter wêreld is wat werklik simpatiek jeens die werkersklas staan.⁵⁰

47. Workers Herald, 31 Desember 1928, Mr. Samson and the ICU.

48. Unisa, Champion-versameling, Box 2, The truth about the ICU. Sien ook Andrews, Class struggles, pp.50-51.

49. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, p.74.

50. Killie Campbell, Marwick versameling, leêr 74, Marwick aan Carlisle, 2 briewe gedateer 16 en 17 April 1927.

Desondanks hierdie kommunistiese neigings het die ICU sy rug op die Kommunisme gekeer. Dit kan grootliks toegeskryf word aan 'n groepie filantropiesgesinde blankes in Brittanje en in Suid-Afrika wat 'n groot invloed op Kadalie gehad het. Hulle was anti-Kommunisties en het hulself beskou as "...sincere workers in the cause of Labour - Labour uncontaminated by violent Communism".⁵¹ Onder hulle was lede van die Onafhanklike Arbeidersparty in Brittanje soos Beatrice Webb, Fenner Brockway en Creech Jones; akademiëci soos proff. Dickenson van Cambridge en Harold Laski van die Londense Skool vir Ekonomie; Sydney en Bernard Shaw; en lede van die Quaker-gemeenskap soos Roden Buxton, Norman Leys en J.H. Oldham.⁵² In Suid-Afrika is die ICU bygestaan deur Winifred Holtby, volgens Kadalie 'n persoon "who has entirely devoted herself to the service of Africa".⁵³ In Brittanje het hierdie groep, tesame met lede van die gematigde Sosialiste Party, 'n informele komitee gestig met as doel "...to help the native socialist of decent principles; and in South Africa the moderating of the views of black trade unionists following the lead of Kadalie."⁵⁴

Vanuit hierdie groep is Kadalie sodanig teen Kommunisme beïnvloed dat hy uiteindelik teen Moskou gedraai het en met die Amsterdam Internasionaal, wat ook anti-Moskou gesind was, geaffilieer het.⁵⁵ Dit het gebeur ten spyte

51. UCT, Ballinger-versameling, D2.I.1.1, E. Lewis aan Hertzog, 3.1.1927.

52. UCT, Ballinger-versameling, D2.I.1.6, E. Lewis aan E.M. Keppel en J. Bertram, 8.8.1927.

53. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie aan Champion, 27.6.1927.

54. UCT, Ballinger-versameling, D2.I.1.1, Lewis aan Hertzog, 3.1.1927.

55. UCT, Ballinger-versameling, D2.I.1.1, Lewis aan Hertzog 3.1.1927. D2.I.1.6, Lewis aan E.P. Keppel en J. Bertram, 8.8.1927.

van die feit dat die Kommunistiesgesinde Bond teen Imperialisme Kadalie 300 pond aangebied het om sy onkoste na hulle konferensie in Moskou te dra.⁵⁶

Die breuk tussen die ICU en die Kommuniste sou die eerste teken word van die verswakking van die organisasie. Die ICU het sy grootste groei in die Pakt-era beleef. Net so het dit egter ook sy agteruitgang en uiteindelijke val in hierdie tydperk beleef.

Waarom kan die agteruitgang van die ICU toegeskryf word?

Die verval van die ICU kan grootliks aan interne swakhede toegeskryf word.⁵⁷ Die verbanning van die kommuniste het 'n fout blyk te wees. Dit het die ICU sy militante impak laat verloor en baie van sy lede teleurgestel. Ethelride Lewis het byvoorbeeld opgemerk dat die plaaswerkers wat deur die ICU toegesprek is, terleurgesteld en ongelukkig was omdat Kadalie met die Amsterdam Internasionaal geaffilieer het en sy rug op Moskou gedraai het.⁵⁸

Die ICU is voorts geteister deur korrupsie onder sy bestuurslede wat die organisasie se beeld ernstige skade aangedoen het. Toe W.G. Ballinger as ICU-raadgewer in Suid-Afrika aangekom het, was die agteruitgang van die ICU reeds ver gevorder. Ballinger sou tot hierdie agter-

56. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, brief aan W.M. Citrine, Trades Union Congress, General Council London signed National Secretary, 20.2.1929.

57. Sien P. Bonner, Decline and fall of the ICU: A case of self destruction, in E. Webster, (ed) Essays in South African labour history, pp.114-120, vir 'n uiteensetting van die redes vir die agteruitgang van die ICU.

58. Ballinger-versameling, UCT, D2.I.1.6, Lewis aan E.P. Keppel en J. Bertram, 8.8.1927.

uitgang bydra. Volgens Thomas Mbeki, wat na sy skorsing uit die ICU die Transvaalse Provinsiale sekretaris van die Onafhanklike ICU of Africa geword het, het Ballinger, "thousands of the African proletariat" terleurgestel: 'n feit wat hy toeskryf aan die steun wat Ballinger van die Kamer van Mynwese en die Gesamentlike Rade gehad het:

All over the country , branchesare quite convinced that the old ICU is sold to the capitalist class. All Africans are against any co-operation between the Joint Council - Chamber of Mines.⁵⁹

Ballinger self het 'n deeglike ondersoek van die stand van die ICU se fondse gedoen.⁶⁰ Sy pogings om korrupsie binne die ICU, veral dié van hoofbestuurslede te beperk, het egter tot die finale breuk tussen hom en Kadalie gelei.⁶¹

Teen 1929 het die oorspronklike ICU reeds in verskeie organisasies opgebreek wat algar daarop aanspraak gemaak het dat hulle die ware ICU was.⁶² Die belangrikste hiervan was Kadalie se Independent Industrial and Commercial Worker's Union of Africa; Champion se Industrial and Commercial Worker's Union yase Natal en dan Ballinger se Industrial and Commercial Workers' Union.

59. UCT, Ballinger-versameling, A1.IX.1, Mbeki aan Creech Jones, 19.3.1929.

60. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, Leër 4, ICU Adviser's report, Julie - Junie 1929.

61. Carter/Karis mfm. reel 13B, Minutes of the Sub-Committee of the National Council of the Industrial and Commercial Worker's Union of Africa, 28.2.1929.

62. Carter/Karis mfm. reel 13B, Ballinger, The Industrial and Commercial Workers' Union of Africa, 1929. Ballinger maak melding van 8 sulke organisasies.

5.2 REAKSIE VAN DIE INDUSTRIAL AND COMMERCIAL WORKERS' UNION OP DIE LOONWET, 1925

Die reaksie van die ICU op die Loonwet is enersyds gekenmerk deur kritiek teen die wet omdat dit nie minimumlone vir alle werkers neergelê het nie. Andersyds het die ICU positief gebruik gemaak van die Loonraad wat ingevolge die Loonwet geskep is. Die neiging was trouens om die Loonraad te raadpleeg waar enigsens moontlik. Die bereidwilligheid van die Loonraad om klagtes oor lae lone te ondersoek is dan as 'n sukses vir die ICU beskou.⁶³

Die ICU het sedert sy stigting griewe oor swak lone gebruik om sy aanhang uit te brei. Die eerste staking van die ICU, die dokwerkerstaking in Kaapstad in 1919, is onder andere oor lae lone gevoer.⁶⁴ Tydens die 1924-jaarkongres van die ICU in Kaapstad, is 'n resoluëie aanvaar dat 'n statutêre minimumloon vir alle ongeskoolde arbeiders vasgestel moes word.⁶⁵ In Maart 1924 het 'n deputasie, bestaande uit Kadalie, LaGuma, S.M. Masabalala en Thaele, dié versoek aan die minister van Myne en Industrieë, F.S. Malan, oorgedra. Die deputasie het veral die buitensporige lae lone van plaaswerkers, wat tussen vier en tien sjielings per maand was, beklemtoon.⁶⁶ In 1925 sou Kadalie steeds verklaar: "All we want is a little better wage".⁶⁷

63. Die Natal Witness, 24 April 1929, bevat sodanige aansprake van Kadalie, uitgespreek tydens 'n ICU vergadering in Pretoria.

64. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, pp.28-38.

65. Cape Times, 10 Januarie 1924.

66. Cape Times, 26 Maart 1924.

67. Cape Times, 26 Oktober 1925.

Tydens die 1925-jaarkongres van die ICU in Johannesburg, het die Loonwet (wat toe nog in sy ontwerp stadium was) as sodanig vir die eerste keer ter sprake gekom. 'n Aantal resolusies is hieroor geformuleer. Ten eerste is die bepaling dat plaasarbeiders en huisbediendes van die werking van die wet uitgesluit was, gekritiseer. Die regering is gevra om dié beginsel in heroorweging te neem veral vanweë die lang werksure van plaasarbeiders. Die reaksie was trouens so heftig dat gedreig is om die hele spoorwegdiens en die mynbou-industrie in duie te laat stort indien daar nie aan hul eise gehoor gegee sou word nie.⁶⁸ 'n Ander resoluie het die regering gelukkig met die oorweging van 'n minimum loon-wetsontwerp.⁶⁹ Hierdie resolusies is tesame met 'n aanhangsel oor die inkomstes en uitgawes van plaasarbeiders en huisbediendes aan die gekose komitee wat in Kaapstad oor die minimum loon-wetsontwerp vergader het, oorhandig.⁷⁰

Die ICU het, na die aanvaarding van die Loonwet, talle aansoeke aan die Loonraad gerig ter vasstelling van minimumlone - eers in Bloemfontein en later in Oos-Londen en Durban. In Bloemfontein was hulle suksesvol en dit sou dien as aansporing vir aansoeke elders.

Die stigting van 'n tak van die ICU in Bloemfontein het saamgeval met die eerste sitting van die Loonraad in dié stad. Die ICU was trouens die eerste organisasie wat hier van die Loonraad gebruik gemaak het. 'n Afvaardiging het op 9 Februarie 1925 die stadsraad gekonfronteer met 'n versoek om 'n minimumloon. Die afvaardiging het daarop

68. Imvo, 20 Januarie 1925.

69. Natal Mercury, 15.1.1925; Kadalie, My life and the ICU, pp.74-77.

70. UCT, Forman-versameling, B1.2, Data submitted by the ICU to the Select Committee in the Minimum Wage Bill, House of Assembly, Cape Town, 1925.

gewys dat die lone van swart werkers, wat gewissel het van sewe sjielings en ses pennies tot een pond per week, totaal onvoldoende was.⁷¹ Die versoek om 'n minimumloon is aan die Loonraad herhaal.

Kadalie en Alex P. Maduna, die Vrystaatse provinsiale sekretaris van die ICU, het die leiding in die onderhandelings geneem,⁷² terwyl die lokasie-superintendent, J.R.Cooper, die afvaardiging aan die stadsraad voorgestel het.⁷³ Die stadsraad het beloop om die loongriewe te ondersoek.

Bloemfontein was gedurende die periode 1925 - 1926 die toneel van grootskaalse onrus. Die probleme het begin toe die polisie in April 1925 'n bier-klopjag op die lokasie uitgevoer het. Swartes, gewapen met stokke en klippe het die polisiestasie bestorm en 'n tydlank is die lokasie deur sy swart inwoners beheer. Die onrus het gepaardgegaan met 'n staking om hoër lone deur 22 000 swartes.⁷⁴ Die polisie, bygestaan deur gewapende blanke burgerlikes, het die lokasie op 20 April bestorm. In die skietery wat daarop gevolg het is vyf swartes dood en vyf en twintig gewond.⁷⁵ Die onrus in Bloemontein het wye reperkussies uitgelok vanweë die rol wat die burgerlikes in die skietery gespeel het.⁷⁶

71. Workers' Herald, 2 April 1925.

72. Killie Campbell, Mabel Palmer-versameling, Leër 18, ICU National Secretary's report for 1926.

73. Worker's Herald, 2 April 1925.

74. Cape Times, 21 April 1925.

75. Cape Times, 21 April 1925.

76. Cape Times, 22 April 1925; Imvo, 12 Mei 1925; Sien ook Roux, Time longer, p.157.

Hoewel die kwessie van bierbrouery die voor die hand liggende rede vir die onrus in Bloemfontein was,⁷⁷ kan aanvaar word dat loonfrustrasies en die algemene sosio-ekonomiese posisie van swartes 'n betekenisvolle rol gespeel het. In Harrismith, 'n naburige dorp het Keable Mote die lokasiebewoners gekonfronteer met 'n toespraak wat met verwysings na 'ekonomiese slawerny' en swak lone deurspek was. Die grootste gedeelte van sy toespraak het trouens rondom die kwessie van lone gewentel.⁷⁸

Desondanks die Bloemfontein-onluste en die feit dat Kadalie in hegtenis geneem is, het die Loonraad hom bereid verklaar om die lone van werkers in baksteenmake=rye asook van munisipale werkers in Bloemfontein te ondersoek.⁷⁹ Werkers is gevra om mondelinge of skriftelike getuienis te lewer en voorts is werkgewers gewaarsku om nie werkers te ontslaan of te intimideer nie.⁸⁰

Die Loonraad het in 1928, op aanbeveling van die minister, 'n minimumloon vir alle werkers in die munisipaliteit van Bloemfontein neergelê - 'n minimumloon van drie sjielings per dag sou onmiddellik in werking tree en vanaf 1 Januarie 1929 'n minimumloon van drie sjielings en ses pennies.⁸¹ Wat die Bloemfontein-geval uitsonderlike gemaak het was die feit dat die stadsraad alhier sterk ten gunste van hoër lone vir swartes was.⁸²

77. Sien Roux, Time longer, p.157.

78. NTS 7606, 26/322, SAP Native agitators and native unrest O.F.S. 15 Oktober 1926; NTS, 7606 27/328, Keable Mote's mission.

79. Cape Times, 9 April 1927; The Times, 3 Februarie 1926; Killie Campbell, Mabel Palmer-versameling, Leër 18, ICU: National secretary's report for 1926.

80. Worker's Herald, 18 Maart 1926.

81. Wits, Saffery-versameling, Leër B2, ICU Weekly News, 21 November 1928.

82. Wickens, The ICU, p.275.

Die Bloemfontein-uitspraak van die Loonraad is baie positief deur die ICU ontvang. Kadalie het in 'n onderhoud met die Cape Times gesê dat:

...if a native or coloured worker, skilled or unskilled, were performing precisely the same task as a European, there could be no indiffera= tion (sic) as between the two in relation to the standard of wages as the Wages Act stood to-day.⁸³

In 1928 berig die Workers Herald:

The Bloemfontein Minimum Wage decision is an indication that the Non-European workers are being regarded as something more than a 'Hewers of Wood and Drawers of Water'. We must have similar decisions for all Districts and Industries"⁸⁴

Tydens sy verhoor in 1927 wys Kadalie in sy getuienis weer op sy en Keable Mote se verskyning voor die Loonkommissie in Bloemfontein as "for the first time in South Africa, the natives of this country are going to have regular wages".⁸⁵ Daaruit blyk dit egter ook dat Kadalie summier die eer vir die minimumloon vasstelling aan die ICU se agitasie toegeskryf het.

In 1928 het Kadalie in sy ekonomiese en politieke program, wat hy tydens die jaarlikse kongres van die ICU in Bloemfontein ingehandig het, eksplisiet genoem dat ICU-taksekretarisse sover moontlik die hulp van die Loonraad moes inroep en ook 'n deeglike studie van die Loonwet moes maak ten einde hoër lone te bekom. Voorts

83. Cape Times, 27 Maart 1926.

84. Workers' Herald, 18.8.1928.

85. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, Leër 2, Getuienis van Kadalie in hofsak: The King versus Kadalie, 29.05.1928.

moes ICU lede, ooreenkomstig die minimumloonbeginsel soos deur die Loonwet neêrgelê, aandrïng op 'n minimumloon van vyf pond per maand asook maaltye en behuising in die plattelandse gebiede.⁸⁶

Ander sentra waar die ICU deur middel van die Loonraad op hoër lone aangedring het, was Oos-Londen, Durban en Johannesburg. Hierdie pogings was egter minder suksesvol. In Oos-Londen is die leiding deur Kadalie en die provinsiale sekretaris, Theo B. Lujiza geneem⁸⁷ en in Natal deur Champion. Laasgenoemde het die Durbanse stadsraad versoek om die posisie van swart munisipale werkers te omskryf en 'n minimumloon neer te lê wat ook aan hulle onderskeie voormanne bekend moes wees.⁸⁸ Champion was trouens die eerste swarte wat ingevolge die Loonwet voor die Loonraad in Durban verskyn het om getuïenis te lewer.⁸⁹ In Johannesburg is die Loonraad versoek om lone van afleweringswerkers in 'n verskeidenheid van industrieë te ondersoek. In hierdie geval het die ICU selfs sy politieke aartsvyand, die Gesamentlike Rade, genader om samewerking in die aflê van getuïenis voor die Loonraad.⁹⁰

Die probleme wat die ICU met hulle aansoeke aan die Loonraad ondervind het, was grootliks te wyte aan die feit dat die ICU nie in afsonderlike vakbonde georganiseer was

86. Carter/Karis mfm. reel 13B, Kadalie, ICU: Economic and Political programme for 1928.

87. Killie Campbell, Mabel Palmer-versameling, Leêr 18, National secretary's report for 1926.

88. The Friend, 15 Desember 1926.

89. Unisa, Champion-versameling, Box 2, The truth about the ICU, p.22.

90. Wits, Saffery-versameling, Leêr B1, Omsendbrief van Rheinallt Jones aan Joint Councils and Native Welfare societies, 13 Oktober 1927.

nie. So byvoorbeeld het die sekretaris van die Loonraad, na aanleiding van Champion se aansoek van 1927 om loonvasstelling vir skoonmakers en afleweringbodes, daarop gewys het dat die Raad eers sou moes vasstel of Champion werklik as verteenwoordiger vir hierdie 900 werkers kon optree. Dit sou ook geld vir Champion se aansoeke dieselfde jaar om loonsverhogings vir baksteenmakers.⁹¹

Voorts is die ICU nie in hulle looneise deur SATUC ondersteun nie. Werkersolidariteit oor kleurgrense heen sou 'n sterker saak om minimumlone by die Loonraad kon uitmaak. Tydens die gesamentlike sitting van die uitvoerende raad van die ICU en die SATUC in Januarie 1928 het die ICU gepleit dat SATUC bystand moes gee in ICU-eise om hoër lone.⁹² Desondanks die simpatie van sommige van sy lede wou SATUC hom nie hiertoe verbind nie.⁹³

Die houding van die Loonraad het bygedra tot sy positiewe beeld by die ICU. ICU-lede is vooraf daarvan in kennis gestel dat die Loonraad sekere dorpe sou besoek. In 1928 het die Loonraad die ICU meegedeel dat 'n ondersoek na die toestande van swart werkers wat in eetplekke en howe in die Johannesburg-area gewerk het ingestel sou word. Die ICU het onmiddellik werk hiervan gemaak en taksekretarisse is aangesê om salarisse en werksure van werkers te ondersoek sodat hulle 'n goeie saak kon stel. Dit is interessant dat hierdie ywer gegrond was op die oortuiging dat:

91. ICU yase Natal mfm., reel 4, Sekr. van Arbeid aan Champion, 16 November 1927.

92. Wits, Ballinger-versameling, E.2.39, Leër 10, Notule van gesamentlike sitting van uitvoerende raad van ICU en SATUC, 30 Augustus 1928.

93. UCT, Ballinger-versameling, A5.III.2, Minutes of meeting of National Executive Council of SATUC and Affiliated Unions, 15.1.1928.

We want to act while we have the present Wage Board. In our good South Africa, Boards with chairmen like Mr. Lucas don't live long.⁹⁴

In teenstelling met die ICU se positiewe ingesteldheid jeens die Loonraad, is die motiewe van die Hertzog-ministerie as sodanig met agterdog bejeen. Die Pakt moet self grootliks die blaam hiervoor dra. In 1928 het die ICU in 'n skrywe aan Walter Madeley, minister van Pos- en Telegraafwese, gevra om die vasstelling van 'n minimumloon van ses pond per maand vir poskantoorwerkers in Johannesburg en agt pond besoldiging vir diegene wat gespesialiseerde dienste lewer.⁹⁵ Madeley was hulle saak goedgesind maar moes onder druk van Hertzog eis dat hy slegs 'n blanke woordvoerder sou ontvang. Daar is ooreengekom dat W.H.Andrews as segsman sou optree.

Andrews is egter tydens die ontmoeting deur Ballinger, Kadalie en een of twee ander ICU amptenare vergesel.⁹⁶ Madeley het die deputasie simpatiek ontvang, 'n stap wat hom uiteindelik sy pos gekos het. Hertzog het Madeley se ontvangs van die deputasie in 'n amptelike hoedanigheid afgekeur. Madeley is gedwing om te bedank en H.W.Sampson het die nuwe Minister van Pos en Telegraafwese geword. Die enigste reaksie wat die ICU op al hulle versoeke gekry het, was dat die werksure van poskantoorwerkers tot 54 per week verminder is.⁹⁷ Die gebeurtenis het ongetwyfeld bygedra tot 'n misnoeë by die ICU jeens die sogenaamde konstitusionele kanale wat deur die Pakt vir swart werkers geskep is.

94. Wits, Saffery-versameling, Leër B2, ICU Weekly News, 21 November 1928.

95. Cape Times, 25.10.1928.

96. UCT, Ballinger-versameling, A5.VII.10, Ongetekend, Dokument getiteld ICU - A series of viewpoints. Circa 1928.

97. Workers' Herald, 30.11.1928.

Ballinger se ICU het ook sedert sy ontstaan in 1928 met die Loonraad ingeval, alhoewel met sekere voorbehoude. Aanvanklik het Ballinger gemeen dat die Loonraad deur middel van georganiseerde industriële groepe genader kon word: "In short the privileges of registration, are in many instances open to Pass-bearing Africans." Voorts meld hy dat die amptenare van die Departement van Arbeid maar te gewillig sou wees om swartes behulpsaam te wees.⁹⁸ Onder leiding van Ballinger het die ICU op die volgende plekke aansoek gedoen om die vasstelling van 'n minimumloon: Johannesburg, Molopo Reserwe Delwerye in Mafikeng, die Elandspruit delwerye in Lichtenburg en in Kroonstad vir die hele area. Ook is steenwerkers in Prospect lokasie, Maquassi, Carolina, Pietermaritzburg, Lindley, Heilbron en Pretoria aangesê om aansoeke te formuleer,⁹⁹ terwyl die hoofkwartiere van die organisasie oorval is met versoeke van dorpe in die Vrystaat aan die Loonraad.¹⁰⁰

Die uitspraak van die Loonraad in Kroonstad was egter vir Ballinger 'n groot teleurstelling. Die Loonraad het in Augustus 1929 in Kroonstad gesit om versoeke om 'n minimumloon van 7 pond en 10 sjielings per maand aan te hoor. Creswell het egter geweier om as Minister van Arbeid die Loonraad te versoek om 'n minimumloon neer te lê soos wat in Bloemfontein gedoen is.¹⁰¹ Creswell se houding en trouens die van die kabinet het grootliks bygedra tot die ontnugtering in swart geledere met die Loonraad.

98. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, Leër 4, Ballinger, ICU Advisers' Report, 22.6.1929.

99. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, Leër 4, Ballinger, ICU Advisers' Report, 22.6.1929.

100. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, Ballinger aan Holtby, 10.4.1929.

101. Wits, Ballinger-versameling, C1.1.3, Native Economic Commission - statement by W.G. Ballinger, 1930.

Our initial score has been sadly blocked by Colonel Creswell's (Minister of Labour) procrastination. It will be some time before another Native organisation is allowed to present a case to the Wage Board.¹⁰²

Ook Ballinger was van mening dat die kabinet, eerder as die Loonraad, die blaam moes dra vir die mislukking van die Loonwet in soverre dit die swart bevolking geraak het. "...The Cabinet's action has strengthened Native opinion in the belief that nothing can be gained by constitutional means."¹⁰³

Ballinger se kritiek teen die Loonwet was egter ook gegronde op die teenstrydigheid, soos hy dit tereg raakgesien het, tussen die Loonwet aan die een kant en wetgewing soos die paswette, die Nywerheidsversoeningswet en die Heer-Diensbodewet aan die ander kant. Ballinger sien die verband tussen die wetgewing as volg:

The pass laws keep down his wages and the Masters and Servants Act refuses him the right of organising for collective bargaining. The Industrial Conciliation Act designed to provide constitutional means of dealing with European labour difficulties, have refused the Native a similar constitutional outlet. In addition in practice the operation of the Wage Act has led to fixing of Wage standards that have automatically excluded natives from skilled employment.¹⁰⁴

102. UCT, Ballinger-versameling, D1.I.3.1.1, Ballinger aan Holtby, 10.4.1929.

103. Wits, Ballinger-versameling, C1.1.3, Native Economic Commission - statement by W.G. Ballinger, 1930.

104. Wits, Ballinger-versameling, C1.1.3, Native Economic Commission - statement by W.G. Ballinger, 1930.

Ballinger wys daarop dat die Loonwet nie-pasdraende werkers, met ander woorde blankes, beskerm deur erkende vakbonde, industriële organisasies en rade. Daarteenoor word organisasies van pasdraende swartes egter as onwettig beskou vanweë die werking van die Heer-Diensbode wet, die paswette en die Naturelle Dienskontrakwet. Daaruit volg dat:

...to admit the Native worker to the protection and benefits of the Wage act and Conciliation machinery would destroy the present relations between Master and Native worker in South Africa.¹⁰⁵

Ballinger kom dan tot die gevolgtrekking dat

Legislation in South Africa is the finest in the world for the white worker. For the black it is not far short of slavery.¹⁰⁶

Die gevolgtrekking kan gemaak word dat die beginsel van 'n minimumloon, soos in die Loonwet vervat, deur die ICU onderskryf is. Die ICU het hom telkens op die Loonraad beroep om 'n minimumloon vir sekere kategorieë van werkers neer te lê. Die organisasie het tot so 'n mate met die Loonraad meegewerk dat Rheinallt Jones meen dat die ICU "has been able to impress the Wage Board by its presentations of the needs of certain classes of labour in Durban and Bloemfontein."¹⁰⁷

Die konstitusie en reëls van die ICU, wat tydens die sewende jaarkongres in 1927 in Durban aangeneem is, bevat

105. Wits, Ballinger-versameling, Box C1, Leër C1.1, Ballinger, The civilised labour policy, 27 November 1927.

106. UCT, Ballinger-versameling, A5.VII.10, Ongetekende dokument getiteld ICU - A series of viewpoints, Circa 1928.

107. Wits, Saffery-versameling, Leër B1, Native industrial conditions and the ICU, sj.

as sy heel eerste doelstelling 'to regulate wages and conditions of labour'.¹⁰⁸ Na die verbrekking van die oorspronklike organisasie sou ook die ander ICU's die beginsel onderskryf. Die 'ICU of Africa' het tydens sy negende jaarlikse kongres in Kroonstad in 1929 'n resoluksie aangeneem waarin aangedring is op die wetlike afdwinging van 'n "Living Minimum Wage for all industries...", aangesien dit die ekonomiese vooruitgang van die swartman in Suid-Afrika sou verseker.¹⁰⁹

Die ICU yase Natal was egter 'n uitsondering. In sy konstitusie word melding gemaak van lone in die algemeen asook van die nominering van lede om die ICU yase Natal te verteenwoordig op die Industriële Raad waarvoor die Nywerheidsversoeningswet voorsiening gemaak het.¹¹⁰ Die Loonraad word nie eens gemeld nie. Die moontlikheid bestaan dat dit toegeskryf kan word aan 'n ontnugtering met die Loonwet en 'n neiging om eerder op ander wetgewing terug te val.

5.3 REAKSIE VAN DIE INDUSTRIAL AND COMMERCIAL WORKERS UNION OP DIE MYNE EN BEDRYWE WET (1911) WYSIGINGSWET, 1926

Waar die ICU nog bereid was om met die Loonwet in te val, is die Myne en Bedrywe Wysigingswet of kleurslagboomwet vanuit die staanspoor verwerp.

Die ICU het onmiddellik op die indiening van die wet gereageer deur op 18 Februarie 1925 in die African Hall

108. Carter/Karis mfm. reel 12B, Constitution and rules of the ICU, 1927.

109. UCT, Ballinger-versameling, ICU of Africa, Resolution of Ninth Annual Congress at Kroonstad, 22.6.1929.

110. ICU yase Natal mfm, reel 3, ICU yase Natal: Constitution, Rules and Branch by-laws.

in Doornfontein, Johannesburg byeen te kom. Etlike honderde swart werkers het hier teen die kleurslagboomwet geprotesteer. Die byeenkoms is deur die Witwatersrandse tak van die ICU gereël en is ook deur die 'Transvaal Mine Clerks Association' ondersteun. Tydens die byeenkoms is daar besluit om 'n resoluëie aan Hertzog oor te dra:

That this Mass Meeting ...desires to place on record its emphatic and vehement protest against the Mines and Works Amendment Bill ...as being unfair, unjust and arbitrary in that it places an artificial disability on the Native Workers and perpetuates a system bound to arrest the progress hitherto enacted by a section of the community which has played no small part in the development of the Mines and Works in South Africa.¹¹¹

Die resoluëie is ook aan Smuts, leier van die opposisie, oorhandig.¹¹² Die ICU sou daarna telkemale die opposisie se teenkanting teen die wet loof.¹¹³

Kritiek op die wet was gebasseer op die feit dat dit swartes die reg ontnem het om 'n sogenaamde 'beskaafde' lewenswyse aan te neem. In elke betoog oor die onregmatige posisie van swartes, sou die kleurslagboomwet 'n besondere plek kry. Dit is onder andere deur Champion beskryf as

"the most sinister Act that has ever been placed on the Statute Books of a so-called civilized country."¹¹⁴

111. Workers' Herald, 2 April 1925, Cape Times, 3 Maart 1925.

112. Workers' Herald, 2 April 1925; Cape Times, 3 Maart 1925, Killie Campbell, Marwick-versameling, Leër 74, Dommissie aan Kadalie, 5 Maart 1925.

113. Workers' Herald, 15 Junie 1926.

114. Unisa, Champion-versameling, Box 2, The truth about the ICU, Circa 1925.

Kadalie het gepraat van

...our rulers who had passed the Colour Bar act, the Natives Land Act of 1913, and many other acts which I regard as oppressive Acts, ...they were a disgrace to Christianity and civilization.¹¹⁵

Jas Ngcobo, 'n minder bekende lid van die ICU, het die implikasie van die wet só geïnterpreteer:

...Persons with any colour in their blood shall be relegated by legislation of the state to the position of helots, that colour shall be made the "BAR SINISTER," (sic) against employment...¹¹⁶

Die Workers' Herald het die Minister van Myne en Industrieë, beskryf as 'n persoon "(who) out Neros Nero" met klaarblyklike verwysing na die omstrede Romeinse keiser.¹¹⁷

Die vernaamste kritiek van die ICU teen die kleurslagboomwet was dat dit die opwaartse mobiliteit van swartes binne die arbeidshiërgie aan bande sou lê. ..."The Colour Bar Act of 1926 forbade them the use of machinery and robbed them of the opportunity for any economic advancement."¹¹⁸ Die aantyging dat die wet die swart volkere vir altyd "hewers of wood and drawers of water"

115. Wits, Ballinger-versameling, C2.3.7, Leër 2, Ordinary jurisdiction: The King versus Clements Kadalie, 29 Mei 1928.

116. UCT, Forman-versameling, B5.89, Dokument getiteld Jas Ngcobo's opinion. Geen datum.

117. Workers' Herald, 2 April 1925.

118. Wits, Ballinger-versameling, A5.X.2.14.1, Memorandum submitted to delegates to the Labour Party Conference by Clements Kadalie, Blackpool, 1926; Carter/Karis mfm, reel 13B, Kadalie "Open letter to Blackpool: South Africa a Slave State?"; The New Leader, 30 September 1927.

sou maak, kom telkens in ICU literatuur voor.¹¹⁹ Dit was ook die rede vir die ICU raadgewer, W.G. Ballinger, se kritiek teen die wet naamlik dat swartes bloot ongeskoolde arbeiders sou bly en nooit tot semi-geskoolde poste sou kon vorder nie.¹²⁰

Voorts het die ICU telkemale verwys na die praktiese onuitvoerbaarheid van 'n wet wat industriële skeiding probeer bewerkstellig het. "It won't work," het Thibedi op die sesde jaarlikse kongres van die organisasie in Johannesburg gesê.¹²¹ Die woorde van W.E. du Bois, kampvegter vir swart regte in Amerika, naamlik: "Not in Segregation, but in closer, larger UNITY lies INTERRACIAL PEACE," is by geleentheid aangehaal.¹²²

Vanaf 13 tot 17 April het die ICU hulle jaarlikse kongres in Johannesburg gehou. Tydens die eerste dag van die kongres het die kwessie van lone en die Loonwet voorrang geniet. Die kleurslagboomwet het eers aan die beurt gekom toe algemene mynwerkersgriewe soos die kontrakstelsel, kleurslagboom en die Nywerheidsversoeningswet bespreek is.¹²³ Tydens die sesde jaarlikse kongres wat ook in Johannesburg gehou is, was die kleurslagboomwet egter eerste op die agenda. Dank is teenoor die SAP uitgespreek vir hulle opposisie teen die wet. Daar is egter tydens hierdie byeenkoms reeds spoedig oorgegaan tot 'n bespreking van ander, soos hulle dit beskou het, onderdrukkende maatreëls van die Pakt waaronder die Naturelle Admini-

119. Unisa, Champion-versameling, Box 2, The truth about the ICU, Circa 1925; Workers' Herald, 2 April 1925.

120. Carter/Karis mfm, reel 13B, The Industrial and Commercial Workers' Union of Africa, W.G. Ballinger.

121. The Workers' Herald, 28 April 1926.

122. Workers' Herald, 2 April 1925.

123. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, pp.86-87.

strasiewet se verbod op opruiende bedrywighede.¹²⁴ Dit dui daarop dat die ICU, hoewel tereg bekommerd oor die uitwerking van die kleurslagboomwet, besef het dat wette rakende swart stemreg en grondbesit van dringender belang was.

Die feit dat die Arbeidersparty hulle heelhartig met die kleurslagboomwet geïdentifiseer het, sou voorts ontnugtering en dan die finale breuk tussen die blanke vakbondbeweging en die ICU meebring. Lord Oliver betreur byvoorbeeld die feit dat die Suid-Afrikaanse Arbeidersparty 'n beleid jeens die swart rasse aangeneem het wat geheel en al deur die Britse Arbeidersparty afgekeur is.¹²⁵

Dit kan aanvaar word dat die ICU met sy noue bande met die Britse Arbeidersparty op hoogte sou wees van laasgenoemde se houding en dat dit verder sou bydra tot 'n breuk met die blanke vakbondbeweging in Suid-Afrika. Na die aanvaarding van die kleurslagboomwet sou die ICU nie weer by die blanke vakbondbeweging toenadering soek nie.

Die ICU se verzet teen die kleurslagboomwet het egter tot die aanvaarding van resolusies en kritiek beperk gebly. Daar was nie sprake van aktiewe optrede teen die wet en verzet soos wat byvoorbeeld deur die Gesamentlike Rade en selfs die ANC geloods is nie. Die inisiatief vir georganiseerde optrede is skynbaar aan andere oorgelaat. Volgens Wickens is die apatiese houding toe te skryf aan die feit dat die wet buite die mynbedryf nie veel trefkrag gehad het nie. Daarom het die ICU hom eerder op die Loonwet, 'an ambiguous measure', toegespits.¹²⁶ Dit

124. The Workers' Herald, 28 April 1926.

125. Lord Oliver, The anatomy of African misery, p.228.

126. Wickens, The Industrial and Commercial Workers' Union, p.82.

blyk ook voorts dat die ICU die Naturelle Administrasie-wet van 1927, wat kort na die kleurslagboomwet afgekondig is, in 'n veel ernstiger lig beskou het. Dit was veral die klousule wat enige aansporing van kwade gevoelens tussen die blank en swart 'n wetsoortreding sou maak, wat deur die ICU vertolk is as 'n poging om hulle die reg tot verset te ontnem.

'n Ander moontlike verklaring vir die ICU se gebrek aan daadwerklike optrede is die feit dat die organisasie nooit werklik 'n sterk aanhang onder swart mynwerkers gehad het nie. Nogtans bied dit nie 'n voldoende verklaring vir hulle gebrek aan optrede nie, veral as in aanmerking geneem word dat die ANC ook nie werklik 'n spreekbuis vir mynwerkersbelange was nie.

Die ICU het egter die verset van andere teen die wet gesteun en in die sin het die wet groter samewerking tussen swart organisasies in die hand gewerk. Voorbeelde hiervan was die vermelde byeenkoms in die Waaihoeklokasie, OVS in Junie 1926 van die ICU en die Vrystaatse tak van die ANC.¹²⁷ Dit blyk egter dat die ICU nie daadwerklik die protes van die Gesamentlike Rade teen die wet ondersteun het nie. Benewens Ballinger se antwoord¹²⁸ op Rheinallt Jones se vraelys kon geen getuienis gevind word dat ander lede van die ICU hulle bereid verklaar het om hieraan deel te neem nie.

5.4 GEVOLGTREKKING

Die ICU was ongetwyfeld die vernaamste swart organisasie in die Pakt-era. Dit het die grootste aanhang onder die

127. Workers' Herald, 15 Junie 1926.

128. Wits, Joint Council-versameling, Cj2.1.6a, Ballinger aan Rheinallt Jones, 2 April 1926.

swart bevolking gehad en het ook daarin geslaag om ondersteuning en belangstelling vanuit die buiteland te kry. Desondanks het die ICU nie veel kon vermag teen die beleid van 'beskaafde arbeid' nie.

Die ICU het die Loonwet en die instelling van die Loonraad verwelkom. Die organisasie het talle versoeke om hoër lone tot die Loonraad gerig, en was ook in enkele gevalle suksesvol daarmee. Die kleurslagboomwet is in beginsel deur die ICU verwerp, en bestuurlede het hulle telkens op vergaderings daarteen uitgespreek. Die aandag is egter spoedig van die kleurslagboomwet afgelei aangesien interne probleme die organisasie geteister het. Voorts het soveel ander segregasionistiese wette op die Unie-wetboek verskyn dat die kleurslagboomwet van minder belang geraak het.

Op die keper beskou was die ICU se optrede teen die beleid van 'beskaafde arbeid' een van baie retoriek met weinig daadwerklike optrede. Vandaar dat die organisasie weinig kon vermag.